

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko izdara grozījumus Padomes Direktīvā 98/41/EK par to personu reģistrāciju, kas atrodas uz pasažieru kuģiem, kuri kursē uz Kopienas dalībvalstu ostām vai no tām, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/65/ES par ziņošanas formalitātēm kuģiem, kuri ienāk dalībvalstu ostās un/vai iziet no tām”

(COM(2016) 370 final – 2016/171 (COD))

(2017/C 034/29)

Ziņotājs: **Vladimír NOVOTNÝ**

Apspriešanās	Eiropas Parlaments, 9.6.2016. Eiropas Savienības Padome, 22.6.2016.
Juridiskais pamats	Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 100. panta 2. punkts (COM(2016) 370 final – 2016/171 (COD))
Atbildīgā specializētā nodaļa	Transporta, enerģētikas, infrastruktūras un informācijas sabiedrības specializētā nodaļa
Pieņemts specializētās nodaļas sa- nāksmē	6.10.2016.
Pieņemts plenārsesijā	19.10.2016.
Plenārsesija Nr.	520
Balsojuma rezultāts (par/pret/atturas)	205/9/15

1. Secinājumi un ieteikumi

- 1.1. EESK uzskata, ka ierosinātais grozījums vairo kuģošanas – it īpaši to pasažieru, kas ceļo ES ūdeņos, – drošību un sekmēs kuģu avāriju gadījumā veicamo glābšanas darbu efektivitātes paaugstināšanu.
- 1.2. EESK atbalsta ziņu par valstspiederību iekļaušanu reģistrētajā informācijā, lai kuģa avārijas gadījumā varētu ģimenes ātrāk informēt par radniekiem, kuri atradās uz kuģa, un varētu izvairīties no neskaidrības par viņu likteni.
- 1.3. EESK, ņemot vērā Komisijas rīkotās apspriešanās rezultātus, norāda uz mazo pārvaldātāju problēmām un uz nepieciešamību aizsargāt tos pret birokrātijas pieaugumu. Komiteja uzskata: priekšlikums nodrošina, ka ES ūdeņos arī turpmāk valdīs vienlīdzīga visu ekspluatantu konkurence.
- 1.4. EESK atzinīgi vērtē to, ka direktīvas priekšlikumam pievienots īstenošanas plāns, kurā uzskaitītas vienkāršošanas pasākumu īstenošanai vajadzīgās darbības un norādītas svarīgākās tehniskās, juridiskās un ar laiku saistītās problēmas šo jauno procedūru ieviešanā.
- 1.5. EESK atzinīgi vērtē priekšlikumu grozīt Padomes Direktīvu 98/41/EK, jo tas ir būtisks ieguldījums, kas sekmēs Komisijas normatīvās atbilstības un izpildes programmas (REFIT) un ES normatīvās vides uzlabošanas programmas īstenošanu.

2. Ievads

2.1. Pēc ES pasažieru kuģu drošības jomā pieņemto tiesību aktu atbilstības pārbaudes Eiropas Komisija ierosina virkni priekšlikumu, kuru mērķis ir vienkāršot un racionalizēt ES pasažieru kuģu drošības tiesisko regulējumu Eiropas Savienībā, lai novērstu pienākumu iespējamo pārklāšanos un dažādo tiesību aktu pretrunas, vienlaikus saglabājot ES noteikumus un nodrošinot to pareizu ievērošanu.

2.2. Šo priekšlikumu kopumu veido grozījums Direktīvā 2009/45/EK par pasažieru kuģu drošības noteikumiem un standartiem, priekšlikums direktīvai, ar ko atceļ Direktīvu 1999/35/EK par obligāto apsekojumu sistēmu ro-ro prāmju un ātrgaitas pasažieru kuģu regulārās satiksmes drošībai, un, vissvarīgākais, grozījums Direktīvā 98/41/EK par to personu reģistrāciju, kas atrodas uz pasažieru kuģiem; šo priekšlikumu mērķis ir nodrošināt skaidru, vienkāršu un mūsdienīgu tiesisko regulējumu, kuru ir vieglāk īstenot, uzraudzīt un izpildīt un kurš tādējādi paaugstina vispārējo drošības līmeni kuģniecības nozarē.

2.3. Ierosināto grozījumu pamatā ir Komisijas Normatīvās atbilstības un izpildes programma (*REFIT*), un tie sekmē ES regulatīvās vides uzlabošanas programmas īstenošanu.

2.4. Priekšlikums atbilst Komisijas labāka regulējuma programmas mērķiem, nodrošinot spēkā esošo tiesību aktu vienkāršību un skaidrību, nerada lieku apgrūtinājumu un iet kopsolī ar politikas, sabiedrības un tehnoloģiju attīstību. Nodrošinot prāmju satiksmes kvalitāti regulārajos pasažieru pārvadājumos ES iekšienē, priekšlikums arī sekmē 2018. gada Jūras transporta stratēģijas mērķu sasniegšanu.

3. Komisijas dokuments

3.1. Direktīva 98/41/EK paredz to pasažieru un apkalpes locekļu uzskaiti un reģistrāciju, kas atrodas uz pasažieru kuģiem, kuri kursē uz ES ostām un no tām. Saskaņā ar pašlaik spēkā esošajām prasībām šāda informācija jāglabā sabiedrības sistēmā, un šai informācijai jebkurā laikā jābūt viegli pieejamai pārsūtīšanai kompetentajai drošības iestādei, kas atbild par meklēšanu un glābšanu. Reģistrētajā informācijā ne vienmēr ietvertas ziņas par valstspiederību (t. i., papildus vārdam un uzvārdam, vecumam un dzimumam), tādējādi apgrūtinot palīdzības sniegšanu iespējamiem upuriem un viņu tuviniekiem.

3.2. Tādēļ ekspluatantiem, kuri jau pārsūta šādu informāciju valsts vienotajam kontaktpunktam, nākas ziņot divreiz. Spēkā esošajos noteikumos nav ņemta vērā tādu sistēmu kā *SafeSeaNet* un valsts vienotais kontaktpunkts izveide, un tie paredz, ka valsts kompetentajai iestādei ārkārtas situācijā jāsažinās ar kuģošanas sabiedrību. Tas ir pilnīgā saskaņā ar Komisijas *REFIT* programmu, un mērķis ir izmantot digitalizācijas potenciālu datu reģistrēšanas, pārsūtīšanas, pieejamības un aizsardzības nodrošināšanai.

3.3. Lai meklēšanas un glābšanas operācijas būtu efektīvas, jāspēj nekavējoties piekļūt precīzai informācijai par personām uz kuģa. Pašreizējais direktīvas formulējums šādu iespēju pietiekami nenodrošina. Tāpēc Komisija ierosina atjaunināt, precizēt un vienkāršot spēkā esošās prasības, kas paredz uz pasažieru kuģiem esošo pasažieru un apkalpes skaitīšanu un reģistrēšanu, un tādā veidā paaugstināt šo prasību nodrošināto drošības līmeni.

3.4. Priekšlikumā iekļautā prasība informāciju par personām uz kuģa reģistrēt esošā elektroniskā sistēmā (kas ārkārtas situācijā ļauj kompetentajai iestādei nekavējoties piekļūt informācijai) uzskatāma par lielu soli uz priekšu salīdzinājumā ar pašreizējo drošības līmeni, un minētā prasība nerada ievērojamas izmaksas ekspluatantiem vai atbildīgajām pārvaldes iestādēm.

3.5. Eiropas Komisija ierosina novērst to prasību dublēšanos, kas attiecas uz ziņošanu par pasažieriem, un saskaņot spēkā esošās ziņošanas prasības visiem ekspluatantiem, paverot iespēju informāciju par uz kuģa esošo personu skaitu – pirms izbraukšanas no ES ostas vai pirms ierašanās ES ostā – neregistrēt sabiedrības sistēmā, bet gan esošā elektroniskā sistēmā, kas ārkārtas vai avārijas gadījumā ļauj datus nekavējoties nosūtīt kompetentajai iestādei. Tādā veidā arī nodrošinās, ka prasītā informācija par apkalpi un pasažieriem – visos reisos, kas tālāki nekā 20 jūras jūdzes, – pirms izbraukšanas no ES ostas vai pirms ierašanās ES ostā tiek reģistrēta tajā pašā elektroniskajā sistēmā, nevis sabiedrības sistēmā.

3.6. Komisija ierosina arī novērst dublēšanos un pieprasīt visos reisos, kas tālāki nekā 20 jūras jūdzes, reģistrēt un nosūtīt kompetentajai iestādei informāciju par pasažieru valstspiederību, izmantojot tos pašus līdzekļus un kritērijus, kas tiek izmantoti, reģistrējot un nosūtot jau tagad prasīto informāciju par vārdu un uzvārdu, vecumu utt.; precizēt Direktīvā 98/41/EK minētās pasažieru reģistrācijas prasību definīcijas, piemēram, reisa garumu; svītrot no Direktīvas 98/41/EK prasību par pasažieru reģistrācijas sistēmu apstiprināšanu; un racionalizēt Direktīvā 2009/45/EK un Direktīvā 98/41/EK paredzēto mehānismu paziņošanai par atbrīvojumiem un ekvivalentiem. Ierosināts arī precizēt attiecīgās definīcijas un prasības, kas minētas Direktīvā 98/41/EK.

3.7. Ar priekšlikumu tiek nodrošināts, ka ES ūdeņos arī turpmāk valdīs vienlīdzīga visu ekspluatantu konkurence.

4. Vispārīgas piezīmes

4.1. EESK atzinīgi vērtē priekšlikumu grozīt Direktīvu 98/41/EK, jo tas ir būtisks ieguldījums, kas sekmēs Komisijas normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) un ES normatīvās vides uzlabošanas programmas īstenošanu.

4.2. Komiteja uzskata, ka noderīgs ir ierosinājums ziņošanai izmantot mūsdienīgas elektroniskās saziņas metodes un ka tādējādi efektīvāka un lietderīgāka kļūs sistēma, kas nodrošina personu, kuras atrodas uz pasažieru kuģiem, reģistrāciju un ziņošanu par šādām personām.

4.3. EESK uzskata, ka ierosinātais grozījums vairo kuģošanas drošību un sekmēs kuģu avārijas gadījumos veicamo glābšanas darbu efektivitātes paaugstināšanu.

4.4. EESK atbalsta priekšlikumu ziņas par valstspiederību iekļaut reģistrētajā informācijā, lai kuģa avārijas gadījumā varētu ģimenes ātrāk informēt par radniekiem, kuri atradās uz kuģa, un nebūtu neskaidrības par viņu likteni.

4.5. EESK atzinīgi vērtē pieeju, ko izvēlējās Eiropas Komisija, kura, sagatavojot ierosināto direktīvas grozījumu, rīkoja mērķtiecīgas konsultācijas ar speciālistiem, kas strādā kuģniecības nozarē, un ar pasažieru pārstāvjiem. Šīs apspriešanās rezultāti ir apkopoti un izvērtēti Komisijas darba dokumentā, kas pievienots priekšlikumam grozīt Direktīvu 98/41/EK. Apspriešanās secinājumi ir atspoguļoti ierosinātajā direktīvā.

4.6. EESK uzskata, ka jāpastiprina reģistrējamo personas datu aizsardzība, kā arī pilnībā jāmodernizē Direktīva 98/41/EK, lai ņemtu vērā juridiskās attīstības tendences personas datu aizsardzības jomā, it īpaši Regulu (ES) 2016/679.

5. Īpašas piezīmes

5.1. EESK, piekrītot Eiropas Komisijai, uzskata, ka jāpanāk līdzsvars starp personas datu aizsardzību un prasībām, kas attiecas uz ierobežotu piekļuvi šādiem datiem, kuri pēc pieprasījuma jāsniedz attiecīgajām valsts iestādēm (apmaiņas mehānisms ārkārtas situācijā vai pēc negadījuma ir *SafeSeaNet* sistēma, kā noteikts Direktīvā 2002/59/EK). Tāpat kā valstu vienotie kontaktpunkti, arī *SafeSeaNet* sistēma balstās uz ES tiesību aktiem par personas datu aizsardzību un skaidriem noteikumiem attiecībā uz drošību un piekļuves tiesībām. EESK iesaka priekšlikumā direktīvai sīkāk precizēt datu glābšanas ilgumu.

5.2. EESK uzskata, ka, veicot ierosināto nosūtīšanu valsts vienotajam kontaktpunktam, būtu pilnībā jānodrošina konfidencialitātes prasību (kā noteikts Direktīvas 2010/65/ES 8. pantā) ievērošana un ka datu nodošanai jāatbilst ES tiesību aktiem par personas datu aizsardzību.

5.3. EESK, ņemot vērā Komisijas rīkotās apspriešanās rezultātus, norāda uz mazo pārvaldātāju problēmām un uz nepieciešamību aizsargāt tos pret birokrātijas pieaugumu. Tādēļ EESK atbalsta Komisijas priekšlikumu, kas maziem pārvaldītājiem dos iespēju izpildīt reģistrācijas prasības, izmantojot interneta pieslēgumu, kurš ir lētāks un elastīgāks risinājums, vai uz kuģa esošo personu skaita nosūtīšanai izmantojot automatiskās identifikācijas sistēmu – kuģošanas apraides sistēmu, kuras pamatā ir ļoti augstas frekvences radiosignālu pārraide. Tas ļautu vietējam meklēšanas un glābšanas centram jebkurā laikā viegli iegūt informāciju par personu skaitu uz kuģa neatkarīgi no kontaktpersonas pieejamības.

5.4. EESK atzinīgi vērtē to, ka direktīvas priekšlikumam pievienots īstenošanas plāns, kurā uzskaitītas vienkāršošanas pasākumu īstenošanai vajadzīgās darbības un norādītas galvenās tehniskās, juridiskās un ar laiku saistītās problēmas šo jauno procedūru ieviešanā.

Briselē, 2016. gada 19. oktobrī

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Georges DASSIS*
